

sau micșorării ratei delincvenței juvenile aflată în prezent în continuă creștere. Utilă a fost și stabilirea de contacte științifice între reprezentanții diferitelor țări participante, ca bază a dezvoltării unor activități cooperante viitoare.

Irinel Brădișteanu

## CONGRESUL EUROPEAN DE DEMOGRAFIE, Paris,

21 — 25 octombrie, 1991

În perioada 21 — 25 octombrie 1991 s-a desfășurat la Palatul Congreselor din Paris sub înaltul patronaj al președintelui François Mitterrand, Congresul European de Demografie organizat de Asociația Europeană pentru Studiul Populației (AEEP — EAPS), Uniunea Internațională pentru Studiul Științific al Populației (UIESP — IUSSP) și Institutul Național de Studii Demografice Paris (INED).

Au participat 592 demografi, economiști, medici, istorici, specialiști din diferite domenii cu care demografia, ca știință interdisciplinară, are puncte comune, reprezentanți ai institutelor de specialitate și ai unor organizații și instituții internaționale, în cea mai mare parte din Europa, dar și din celelalte continente.

România a fost reprezentată prin zece specialiști din care șase au beneficiat de burse de participare.

Lucrările Congresului s-au desfășurat în 33 de ședințe, care au beneficiat fiecare de o comunicare de bază, prezentată de organizatorul secțiunii, și o sinteză a comunicărilor spontane scrise, prezentată de raportor. Comunicările solicitate organizatorilor fiind dinainte publicate în volum și distribuite participanților, iar cele peste 180 comunicări spontane multiplicat fiind disponibile la cerere — s-a putut asigura un caracter dinamic și operativ discuțiilor, dezbaterilor, propunerilor, într-un cuvânt NOULUI, pe care îl așteptăm de la toate reuniunile științifice internaționale. (Lista comunicărilor prezentate la Congres conține 203 titluri).

Remarcăm câteva din temele de mare interes ale ședințelor, cu precizarea că toți cei zece participanți români dispun de textul integral al comunicărilor solicitate și îl pot pune la dispoziția colegilor lor interesați, spre consultare: ȘEDINȚA 1 — *Consecințe ale schimbărilor intervenite în estul Europei asupra compartimentelor demografice*; ȘEDINȚA 2 — *Viitorul migrațiilor internaționale în Europa*; ȘEDINȚA 4 — *Informația demografică în societatea contemporană*; ȘEDINȚA 5 — *Diferențele de mortalitate între estul și vestul Europei*; ȘEDINȚA 9 — *Schimbări și discontinuități în evoluția fertilității în Europa după 1960*; ȘEDINȚA 12 — *Noile forme de repartitie spațială a populației*.

Participanții români au prezentat comunicări științifice centrate pe următoarele teme: Vasile Ghețău, organizator al ședinței 26, *Politica pronatalistă coercitivă, fertilitate și avort în România*; Vladimir Trebici, *Genogenismul ca politică demografică. Cazul României* (ședința 26); Ana Rodica Brezeanu Stăiculescu, *Schimbări în repartitia spațială a populației României* (ședința 12); Smaranda Mezei, *O analiză demo-sociologică a consecințelor politicii demografice românești* (ședința 26); Mircea Chivu, *Regimul politic și politica demografică în România: 1945 — 1989* (ședința 26); Ieana Popa, *Principalele cauze ale mortalității infantile în România* (ședința 5).

Analizând evoluțiile principalelor fenomene demografice în ultimii 30 de ani în țările Europei de Est, Orientale și Centrale, care până nu demult se considerau „socialiste”, respectiv două treimi din populația și teritoriul Europei, situată „de la Atlantic la Ural”, lucrările ședinței au încercat o estimare prospectivă a consecințelor demografice. *Ce se schimbă și în ce manieră în această bătrână Europă și ce vor aduce aceste schimbări continentului nostru și întregii planete?* Deși răspunsuri exhaustive la aceste întrebări nu au putut fi încă date, s-a apreciat cu certitudine că potențialul schimbărilor demografice din fiecare țară va depinde de caracteristicile evoluțiilor de-a lungul deceniilor precedente.

În orice caz, cele două Europe vor trebui să caute, în următorii ani, o soluție la o contradicție evidentă. Pe de altă parte, trebuie evitat un prea puternic aflus migratoriu, încărcat de grave consecințe economice și sociale atât pentru țările „părăsite” cit și pentru cele de „primire”. Pe de altă parte, o Europă unită și a păcii este imposibilă fără eliminarea tuturor „zidurilor” și „perdelor” care o divizează și deci fără schimburi libere și interese de oameni între toate țările. Europeanii nu vor depăși această contradicție decât prin punerea la punct a unei strategii generale de compromis și supunind unui control rezonabil potențialul „exploziei migratorii”.

Ana Rodica Brezeanu Stăiculescu